

Biblioteka – laisvalaikis, saviugda, žinios!

**Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės
viešoji biblioteka:**

Veiklos ataskaita 2013



TURINYS



Panevėžio apskritys
Gabrielės Petkevičaitės-Bitės
viešoji biblioteka



ČIA – kultūros erdvė TAU. Ateik!

Nori patirti KULTŪROS RENGINIŲ malonumą?
Ieškai savo KNYGOS? Gal NAUJO ŽURNALO?
Domiesi KRAŠTO istorija, RETOMIS knygomis,
kultūros PAVELDU?



Galerija „2-asis aukštai“
Vasario 16-osios g. 10

400 m



Juozas Miltinis
studijų centras
Algirdo g. 54-19

1,3 km

Centriniai
bibliotekos rūmai
Respublikos g. 14



Nori išgirsti režisieriaus
JUOZO MILTINIO legendą?
Įdomu SUSITIKTI su knygų autoriais,
kūrėjais, garsiais žmonėmis?
Domiesi profesionalaus MENO parodomis?
Nori pamatyti išskirtinį mieste INTERJERĄ?

1,4 km



Vaikų ir jaunimo
literatūros centras
Aukštaičių g. 4

IŠ BET KURIO
PASAULIO TAŠKO –
www.pavb.lt
UŽSAKYK, REZERVUOK,
PRASITĖSK LEIDINIUS 24 VAL. PER PARĄ

24,9 km



Juozas Urbšio tėvų sodyba
Zaosės vnk., Čiurų k.,
Krekenavos sen., Panevėžio raj.

1. Įžanga 3

2. Bibliotekos dokumentų fondai, jų atnaujinimas ir integravimas į tarptautinius tinklus 4

2.1. Bibliotekos dokumentų fondo sudarymas, sudėtis ir kaita 4

2.2. Bibliotekos elektroninio katalogo sudarymas 6

2.3. Kultūros paveldo skaitmeninimas ir sklaida 7

3. Laisvalaikis ir saviugda bibliotekoje – informacinės, kultūros paslaugos žinių visuomenei 9

3.1. Bibliotekos vartotojai ir informacinis aprūpinimas 9

3.2. Kultūrinės, edukacinės ir mokymosi programos visuomenei 12

4. Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymas ir tiriamaoji veikla 16

4.1. Profesinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymas 16

4.2. Tiriamaoji veikla: dalyvavimas ir organizavimas 17

5. Atstovavimas ir partnerystė 19

5.1. Veiklos įvertinimas 21

6. Bibliotekos bendruomenė 2013 metais 22

1. Įžanga

2013 m. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka (toliau – Apskrities biblioteka) **dalyvavo įgyvendinant Lietuvos kultūros ministerijos strateginį tikslą – užtikrinti informacijos prieinamumą visuomenei programoje „Visuomenės informacinis aprūpinimas ir viešosios informacijos sklaida“.**



Panevėžio apskrities G.Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka

Programos tikslas – siekti vartotojams teikiamų paslaugų geresnės kokybės. Įgyvendindama šį tikslą, Apskrities biblioteka ypatingą dėmesį skyrė dokumentų fondo atnaujinimui, jo integravimui į tarptautinius tinklus. Greta spaudinių, duomenų bazių komplektavimo 2013 m. buvo tęsiami kultūros paveldo skaitmeninio turinio kūrimo darbai, perkeliant į virtualią erdvę rašytinį krašto kultūros paveldą. Bendradarbiaudama su mokslo ir kultūros institucijomis, verslo sektoriumi, Apskrities biblioteka įgyvendino veiksmingų skaitymo skatinimo ir kalbos įgūdžių ugdymo projektų, akcijų. Apskrities biblioteka sėkmingai teikė informacines ir kultūros paslaugas gyventojams, kurios buvo įgyvendinamos per informacines, kultūrines ir edukacines programas.



Gabrielė Petkevičaitė-Bitė.
Apie 1873 m. *LLTI MB Apl. 39*
4, *Inv. Nr.8965/32*

Bibliotekos misija - ugdyti kultūrines žmogaus kompetencijas ir kūrybingumą visą gyvenimą.

Apskrities biblioteka yra pagrindinė viešoji biblioteka Lietuvos Šiaurės rytų regione, kuriai pavesta užtikrinti valstybinių bibliotekininkystės programų vykdymą nustatytos veiklos teritorijoje (toliau – teritorija) – Panevėžio ir Utenos apskrityse.

2. Bibliotekos dokumentų fondai, jų atnaujinimas ir integravimas į tarptautinius tinklus

2013 metų veiklos prioritetas – gerinti informacijos išteklių kokybę, atnaujinant dokumentų fondus, integruojant juos į tarptautinius tinklus, kuriant vietines duomenų bazines, organizuojant gyventojų prieinamumą prie elektroninių išteklių. Ypatingas dėmesys skiriamas Panevėžio regiono dokumentinio kultūros paveldo rinkimui, išsaugojimui ir sklaidai.

Fondo atnaujinimo ir jo kokybės rodikliai:

- **Dokumentų fondo atnaujinimo koeficientas** – 1,92 proc./naujai gautų ir nurašytų dokumentų santykis 1:0,96;
- **Dokumentų fondo apyvarta** 1;
- **Dokumentų fondo atskleidimo elektroniniame kataloge rodiklis** – 92 proc.

2.1. Bibliotekos dokumentų fondo sudarymas, sudėtis ir kaita

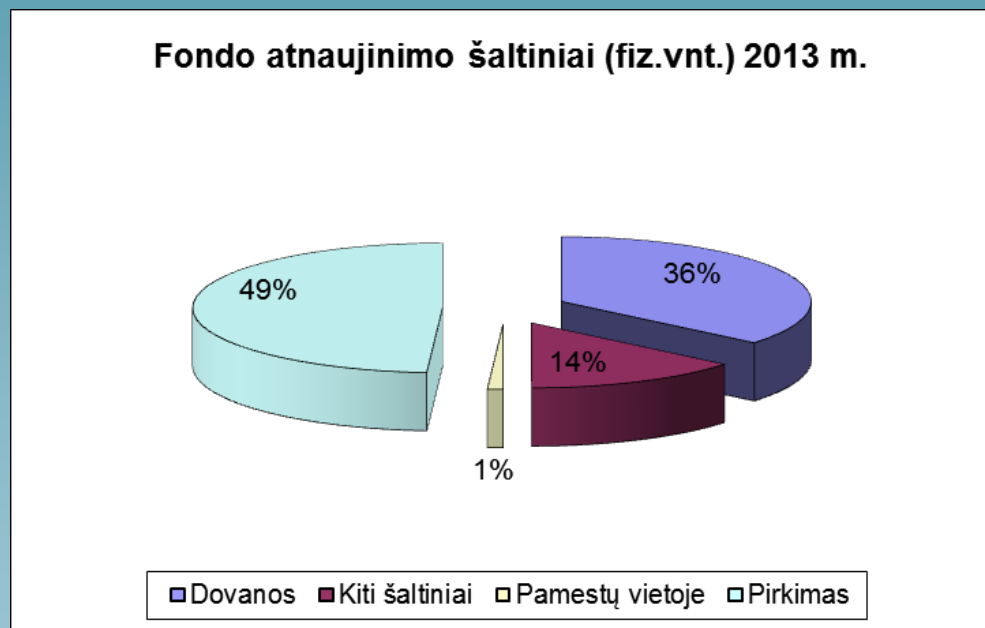
Fonduose sukaupta 497 289 fiz. vnt. 188 304 pavadinimų įvairių rūšių dokumentų: knygų, rankraščių, vaizdinių, natų, laikraščių, žurnalų. Tūkstančiui teritorijos gyventojų tenka 1300 fiz. vnt. dokumentų. Įvairiose bibliotekos erdvėse išdėstyti atviri knygų ir kitų dokumentų fondai suteikia galimybę lankytojui čia pat susipažinti su knyga, išsirinkti į namus, prisėsti pabendrauti.

Unikaliausia Apskrities bibliotekos fondo dalis – rašytinis krašto kultūros paveldas – tai publikuoti dokumentai savo turiniu, leidimo vieta, autoryste susiję su Panevėžio kraštu; žymių krašto žmonių asmeninės bibliotekos (10 kolekcijų); dokumentai su Panevėžio krašto knygos priklausomybės ženklais (įstaigų spaudai, įvairių asmenų autografais, dedikacijomis), rankraštiniai dokumentai (155 rankraščių fondai).

Fondo sudėtis turinio atžvilgiu	
UDK skyrius	Sukaupta 2013 m.
0. Bendrasis skyrius	31492
1. Filosofija. Psichologija	16581
2. Religija. Teologija	15531
3. Visuomenės mokslai	70644
5. Matematika. Gamtos mokslai	20168
6. Taikomieji mokslai. Medicina. Technika	60632
7. Menas. Fotografija. Sportas	71319
8. Kalbotyra. Literatūros mokslas.	37868
82. Grožinė ir vaikų literatūra	129219
9. Geografija. Biografijos. Istorija.	25846
Iš viso:	479300

Fondo atnaujinimas. Siekiant išsaugoti Apskrities bibliotekos dokumentų fondo tęstinumą, šiuolaikiškumą, kuriamų kraštotyros bibliografinių duomenų bazių pilnumą, ypač didelis dėmesys buvo skiriamas dokumentų atrankai, plečiant įsigyjamų knygų repertuarą ir mažinant įsigyjamų egzempliorių skaičių. 2013 m. Apskrities bibliotekos fondas papildytas 9 547 fiz. vnt. 3345 pavadinimų dokumentais:

- ♦ Iš valstybės biudžeto lėšų (84 500 Lt) įsigyta 1 828 pavadinimų 2 561 fiz. vnt. knygų ir kitų dokumentų ir užsiprenumeruota 196 pavadinimų 1936 fiz. vnt. periodinių leidinių;
- ♦ 1000 teritorijos gyventojų įsigyta 9,3 fiz. vnt. dokumentų, vienam gyventojui 2013 metais teko 0,22 Lt biudžeto lėšų;
- ♦ Vidutinė įsigytos knygos kaina – 27,5 Lt. (2012 m. – 25 Lt).



Kiti dokumentų atnaujinimo šaltiniai. Apskrities bibliotekos fondus papildė 4907 fiz. vnt. dokumentų, t.y. 51 proc. nuo visų įsigytų naujų leidinių skaičiaus.

Daugiausia tai fizinių ir juridinių asmenų parama ir dovanos knygomis (už 42792,2 Lt). Knygas Apskrities bibliotekai dovanojo autoriai jų knygų pristatymo metu, leidyklos per išleistų leidinių prezentacijas ir pavasario knygų mugę, skaitytojai.

2.2. Bibliotekos elektroninio katalogo sudarymas

2013 m. pabaigai Apskritis bibliotekos elektroniniame kataloge buvo per 437 000 bibliografinių įrašų iš jų 28 678 nauji. Dokumentų fondo atskleidimo Apskritis bibliotekos elektroniniame kataloge rodiklis – 92 proc.

2013 m. sukurti 28 678 nauji bibliografiniai įrašai. Asmeninės Juozo Miltinio bibliotekos dokumentų 3 349 bibliografiniai įrašai perkelti iš lokalios bazės į Apskritis bibliotekos elektroninį katalogą. Redaguojant ir papildant anksčiau sukurtus bibliografinius įrašus, parengta apie 300 elektroninių dokumentų, kurie pateikti prie įrašų. Tai aktualių vartotojams knygų, straipsnių rinkinių nuskenuoti turiniai, kraštotyros visateksčiai dokumentai, knygos su autografais, dedikacijomis.

Nuo 2002 m. kuriama Apskritis bibliotekos elektroninio katalogo lokali *Publikacijų apie Panevėžio kraštą bibliografijos duomenų bazė* papildyta 5764 bibliografiniais įrašais.

Sudėtinė Apskritis bibliotekos elektroninio katalogo dalis *Publikacijų apie Panevėžio kraštą bibliografinė duomenų bazė*, kuri kuriama nuo 2003 metų. Joje galima rasti kas, kur, kada ir ką įvairiausiose miesto bei šalies leidiniuose – laikraščiuose, žurnaluose, knygose rašė apie Panevėžį, Panevėžio rajoną, iš dalies ir apskritį. Bazėje pateikiama informacija pačiomis įvairiausiomis temomis – krašto istorija ir dabartis, kultūra, švietimas, verslas ir pramonė, politikos bei teisės aktualijos, ypatingas dėmesys skiriamas informacijos apie žymius kraštiečius rinkimui. 2013 m. pabaigoje duomenų bazėje buvo virš 90 tūkst. įrašų.

Apskritis biblioteka dalyvauja ir *Nacionalinės bibliografijos duomenų banko (NBDB)* kūrimu. Į NBDB 2013 metais eksportuoti 2 073 įrašai iš Panevėžyje leidžiamų periodinių leidinių – *Sekundė*, *Panevėžio rytas*, *Sandraiva*.

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešojoji biblioteka

Elektroninis katalogas | Paieška | Mano sritis | Naudinga informacija

Paprasta | Išplėstinė paieška | Straipsnių paieška | Nauji dokumentai | Paieška sąrašuose | Autoritetiniai įrašai | Unifikuota paieška

Pradžia | Pagalba | Registracija

Sistemos dalyvis: Svečias

Paprasta paieška

Asmenvardis, Kolektyvas: Frazės pradžia:

Antraštė: Frazės pradžia:

Bet koks žodis: Tik bibliografiniame įraše:

Filtrai

☐ knygos ☐ serialiniai leidiniai ☐ netos ☐ natų rankraščiai ☐ rankraščiai ☐ kartografija

Kalba: Išleidimo šalis:

Katalogo sritis:

ieškoti Išvalyti

PATARIMAS VARTOTOJUI

Apie kiekvieną paieškos langelio galimybę galima sužinoti pačios žymeklių nustačius ties langelio pavadinimu, pvz. Asmenvardis, Kolektyvas.

KATALOGAI IR DB

Elektroninis katalogas

[Suvestinis katalogas](#)

[Klausk bibliotekininko](#)

GALIMI PAPILDOMI VEIKSMAI

[Nauji dokumentai](#)

[Pagalba](#)

libris © Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema | E - sprendimas UAB Sintagma
LIBIS valdytojas ir tvarkytojas Nacionalinė biblioteka. Visos teisės saugomos

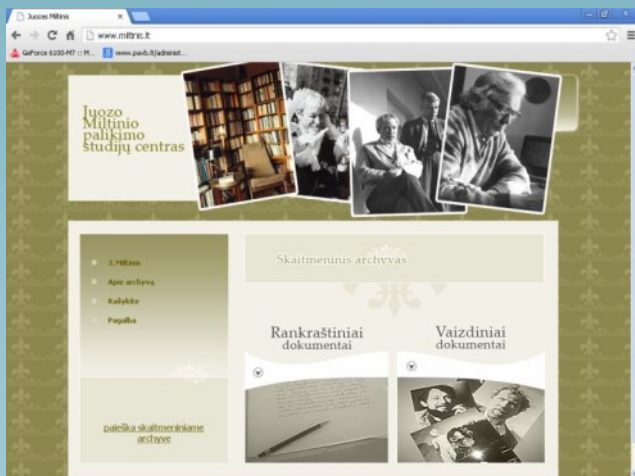
Elektroninio katalogo vaizdas Apskritis bibliotekos interneto svetainėje

2.3. Kultūros paveldo skaitmeninimas ir sklaida

2013 metais buvo tęsiami kultūros paveldo skaitmeninimo darbai, siekiant šį paveldą išsaugoti ir pateikti visuomenei. Suskaitmeninti rankraštiniai dokumentai iš Apskrities bibliotekos rankraštyne saugomų asmeninių rinkinių: Kazimiero Čiplio, Almonijos Marcinkevičiūtės-Bernadišienės, Henriko Mazūro, Kazimiero Barėno, Zaborskų šeimos. Suskaitmeninta 1 012 dokumentinio paveldo objektų.

2013 metais Juozo Miltinio palikimo studijų centro (toliau – Centras) virtuali skaitmeninto kultūros paveldo informacinė sistema www.miltinis.lt papildyta 846 skaitmenintais dokumentų objektais. Viso informacinėje sistemoje sukaupta 17 320 rankraščių, spektaklių fotonuotraukų, teatro dienoraščių ir kitų dokumentų skaitmenintų vaizdų su aprašomaisiais duomenimis.

Igyvendintas projektas „Matau – mokausi: nematyta biblioteka“, kurio metu sukurtas informacinis-edukacinis vaizdo įrašas su vertimu į gestų kalbą „Krašto virtualus kultūros paveldas“. Jame pristatoma teritorijos bibliotekų sukurtos skaitmeninio turinio atviros prieigos portalai.

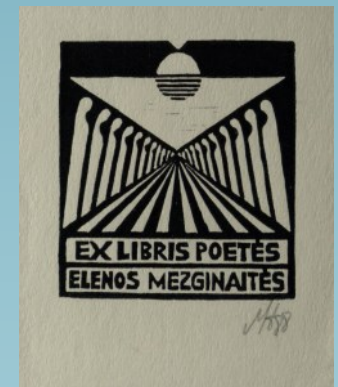


Juozo Miltinio palikimo studijų centro interneto svetainė www.miltinis.lt



Portalas www.epaveldas.lt

Apskrities biblioteka aktyviai dalyvauja Virtualios elektroninio paveldo sistemos duomenų banko pildyme. 2013 m. į portalą www.epaveldas.lt eksportuota 200 skaitmenintų dokumentų objektų. Iki 2013 m. pabaigos Apskrities biblioteka šiame portale patalpino 2 310 dokumentinio paveldo objektų, o portalo vartotojai net 30 864 kartus siuntėsi mūsų bibliotekos pateiktus vaizdus. Apskrities bibliotekos skaitmeninis turinys vartotojams prieinamas ir per Europos skaitmeninę biblioteką EUROPEANA (www.europeana.eu).



Henrikas Mazūras. Exlibris poetės Elenos Mezginaitės. 1988. X3 (lino raizginys).

PAVB RKRS F90-41.

<http://www.epaveldas.lt/object/recordDescription/PAVB/C190000427189>

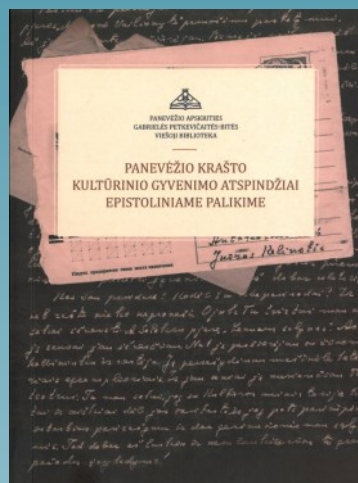
Apskritis biblioteka 2013 m. Panevėžio regiono kultūros paveldą visuomenei pristatė organizuodama renginius, dokumentų stacionarias ir virtualias parodas, parengė leidybai ir išleido leidinius:

1. Parodos, skirtos Lietuvos Sąjūdžio spaudos 25-erių metų jubiliejui, katalogas „Laisvės šaukliai“



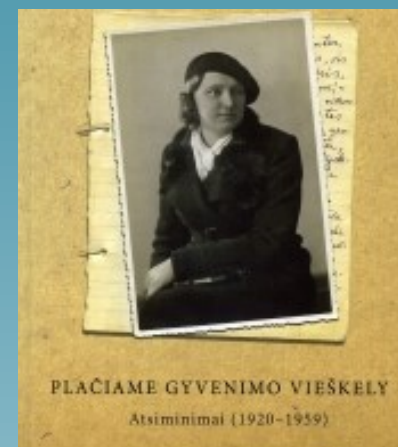
Laisvės šaukliai: parodos, skirtos Lietuvos Sąjūdžio spaudos 25-erių metų jubiliejumi, katalogas: [Panevėžys], 2013 m. / [sudarė Raimundas Klimavičius]. Panevėžys: Reklamos forma, 2013. 27 p.

2. XIII mokslinės konferencijos pranešimų rinkinys „Panevėžio krašto kultūrinio gyvenimo atspindžiai epistoliniame palikime“



Panevėžio krašto kultūrinio gyvenimo atspindžiai epistoliniame palikime = Reflections of the cultural life of Panevėžys region in the epistolary heritage: konferencijos medžiaga/ [sudarytoja Margarita Mašalienė; vertėja Zita Kochanauskienė]. Panevėžys: Amalkeros leidyba, 2013. 133 p.

3. Pedagogės, rašytojos Aleksandros Šilgalytės atsiminimų rinkinys (1920-1959) „Plačiame gyvenimo vieškely“



Plačiame gyvenimo vieškely: atsiminimai (1920-1959)/ Aleksandra Šilgalytė: parengė Lionė Lapinskienė, Audronė Palionienė. Panevėžys: Amalkeros leidyba, 2013. 27 p.

3. Laisvalaikis ir saviugda bibliotekoje – informacinės, kultūros paslaugos žinių visuomenei

3.1. Bibliotekos vartotojai ir informacinis aprūpinimas

Apskrities biblioteka, siekdama vartotojams užtikrinti prieigą prie žinių ir informacijos, plėtodama paslaugas, prioritetus teikė:

- ♦ maksimalios prieigos prie informacijos išteklių sudarymui;
- ♦ elektroninių paslaugų tobulinimui bei prieinamumo didinimui, tradicinių paslaugų kokybės gerinimui.

Elektroninės ir interaktyvios paslaugos. Informacinių technologijų plėtra keičia naudojimosi vartotojų įpročius. Dažniausiai vartotojai naudojosi šiais Apskrities bibliotekos interneto svetainėje pateikiamais elektroninės informacijos ištekliais ir paslaugomis:

- ♦ **elektroninis katalogas.** 2013 m. pabaigoje dokumentų prieinamumas per Apskrities bibliotekos elektroninį katalogą sudarė 92 proc., lyginant su 2012 m. išaugo 3 proc. Naudojimasis elektroninio katalogo teikiamomis paslaugomis kasmet vis populiarėja. Vartotojai gali naudotis elektroninio katalogo teikiamomis paslaugomis nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos, bibliotekos darbo laiko ir nedalyvaujant bibliotekininkui:
 - * Dokumentų grąžinimo termino pratęsimas – pasinaudojo 79 proc. vartotojų;
 - * Dokumentų užsakymas – gauti 7152 užsakymai iš jų 5630 pateikta internetu;
 - * Dokumentų rezervavimas – rezervuota 11 091 fiz. vnt. dokumentų;

Ypatingai populiari dokumentų rezervavimo paslauga. 2013 m. šia paslauga pasinaudojo 15 proc. vartotojų daugiau nei 2012 metais.

<i>Paslaugų vartotojų aptarnavimo rodikliai</i>	
Vertinimo kriterijus	Kriterijaus reikšmė
Registruota vartotojų	16 716
Apsilankymų skaičius	385 733
iš jų virtualių	195 940
Išduota dokumentų	420 385
Įvykdyta informacinių užklausų	72 943
– iš jų elektroninėmis priemonėmis	3 745
Tarpbibliotekinio abonemento paslaugos	
įvykdyta kitų bibliotekų užklausų	650
išsiųsta užklausų kitoms bibliotekoms	62
Peržiūrėta įrašų prenumeruojamose duomenų bazėse	14 030

2013 m. vartotojai aktyviau naudojos dokumentų išdavimo ir grąžinimo savitarnos įrenginiais, esančiais Apskrities bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriuje:

- ♦ Išdavimo paslauga pasinaudojo 16,3 proc.
- ♦ Grąžinimo paslauga – 25 proc. vartotojų.

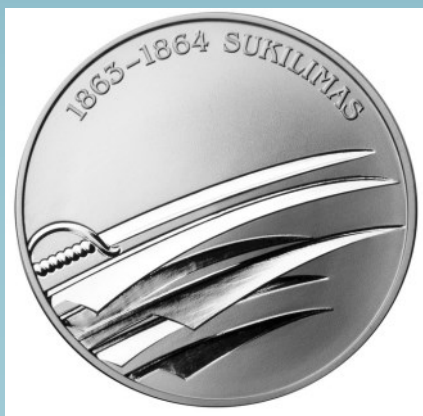
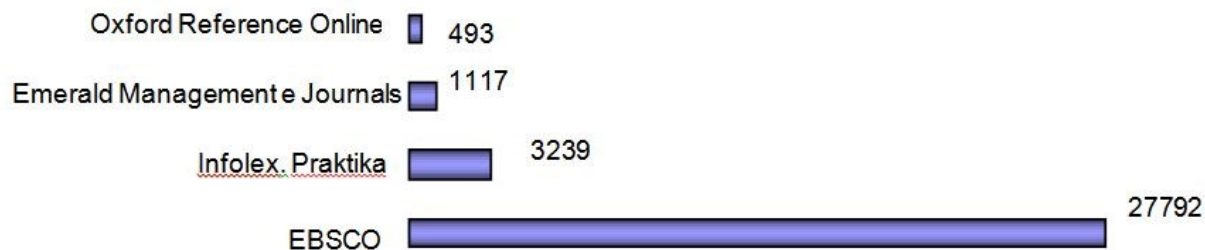
♦ **paslauga „Klausk bibliotekininko“.** Galimybę konsultuotis ir gauti informacijos el. paštu, Skype`u, telefonu įvertina vis daugiau Apskrities bibliotekos vartotojų. Iš 2013 m. pateiktų 72 943 informacinių užklausų 3 745 užklausos pateiktos per paslaugą „Klausk bibliotekininko“. Didžiąją dalį sudarė užklausos apie naudojimąsi Apskrities bibliotekos elektroniniu katalogu (leidinių paiešką, rezervavimą, grąžinimo termino pratęsimo sąlygas).

♦ **prenumeruojamos ir laisvos prieigos elektroninių dokumentų duomenų bazės.** Duomenų bazė yra organizuotas duomenų rinkinys, kuriuo galima individualiai naudotis elektroniniu būdu ir gauti prieigą prie visateksčių straipsnių iš mokslinių žurnalų, laikraščių, knygų, konferencijų medžiagos, vaizdinės informacijos. Elektroninių dokumentų duomenų bazės - licencijuotas produktas, jame esantys dokumentai yra patikimi ir turi autorių teises.

Vartotojų pamėgta paslauga dėl nuolat atsinaujinančios informacijos, lankščios paieškos sistemos, straipsnių pateikimo PDF ir HTML formatais, straipsnių spausdinimo, išsaugojimo ir siuntimosi elektroniniu paštu galimybės. Duomenų bazės prieinamos vartotojui 24 val. per parą 7 dienas per savaitę bei nesudėtinga programinė įranga.

Apskrities biblioteka 2013 m. prenumeravo 23 duomenų bases, testavo dar 27 per Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos vykdomą projektą „eMoDB.LT: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai“. Prenumeruojamose duomenų bazėse vartotojai peržiūrėjo 14 030 įrašų.

Prenumeruojamų duomenų bazių panauda. Atliktų paieškų skaičius.



♦ **virtualios parodos** – veiksminga informacijos apie Panevėžio regiono istoriją, asmenybes, kultūrą, paveldą sklaidos priemonė. Vartotojams pateikiama išsami tekstinė informacija praturtinta publikacijomis, vaizdine ir garsine medžiaga. Viena reikšmingiausių 2013 m. virtualių parodų parengta pažymint 1863 m. sukilimo 150-ąsias metines „1863 metų sukilimas Panevėžio krašte“. Kitose virtualiose parodose pristatytas tautinių bendrijų kultūros paveldas Panevėžio regione, Panevėžio regiono tarmės.

Naujos paslaugos ir priemonės:

- ♦ sukurta mokymo naudotis elektroninės informacijos ištekliais ir paslaugomis priemonių – įgyvendintas projektas „Matau – mokausi: netikėta biblioteka“. Sukurta edukacinė vaizdinė medžiaga, kurioje ne tik pristatomos elektroninės paslaugos, tačiau ir mokoma jomis naudotis:
 - leidinių paieška, užsakymas, naudojimosi termino pratęsimas ir rezervavimas;
 - skaitmeninio kultūros paveldo portaluose teikiamos paslaugos – regiono kultūros paveldo pristatymas;
 - pristatomos bibliotekų interneto svetainių versijos mobiliems įrenginiams.



- ♦ praplėsta virtuali erdvė prieigai prie Apskrities bibliotekos informacijos išteklių ir paslaugų – sukurta Vaikų ir jaunimo literatūros centro interneto svetainė (<http://vjlc.pavb.lt/>). Ja patogiu naudotis ne tik vaikams ir jaunimui, bet gausu naudingos informacijos pedagogams, tėvams. Vartotojai gali naudotis paslauga „Klausk bibliotekininko“, užsakyti, rezervuoti ar prasiųsk dokumentų grąžinimo terminą. Taip pat gauti naudingos informacijos apie numatomus renginius, virtualių parodų pagalba susipažinti su naujomis knygomis, pasidalinti mintimis apie perskaitytas knygas, rekomenduoti.



Apskrities bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros centro interneto svetainė

3.2. Kultūrinės, edukacinės ir mokymosi programos visuomenei

Organizuodama projektinę veiklą, Apskrities biblioteka 2013 m. sėkmingai įgyvendino įvairių kultūrinių, švietėjiškų ir edukacinių programų, mažinančių gyventojų kultūrinę atskirtį, skatinančių skaitymą, mokymąsi visą gyvenimą ir kūrybingumą, ugdančių tautinę ir kultūrinę toleranciją. Organizuota 215 įvairių renginių, iš jų 122 parodos. Juose dalyvavo per 16 000 gyventojų.

Skaitymo skatinimui organizuoti renginiai:

- ♦ **Kazimiero Barėno literatūrinės premijos** įteikimo penktajai laureatei rašytojai Jurgai Tumasonytei išskilmės;
- ♦ Tarptautinio festivalio „**Poezijos pavasaris 2013**“ dalyvių kūrybos skaitymai „Po Urbšio ažuolu“;
- ♦ Projektas „**Literatūros ir kino dienos**“;



Tarptautinio festivalio „Poezijos pavasaris 2013“ skaitymus vedė poetė Zita Mažeikaitė



2013 m. Kazimiero Barėno literatūrinės premijos laureatė

Jurga Tumasonytė

- ♦ **Mažoji knygų mugė** Apskrities bibliotekos akacijų kiemelyje;
- ♦ „**Kalėdinių skaitymų vakarai 2013**“. Jų metu žinomi Panevėžio verslo, politikos, kultūros ir visuomenės veikėjai skaitė „Metų knygos rinkimuose 2013“ dalyvaujančius kūrinius, dovanavo rinkimuose dalyvaujančių knygų Apskrities bibliotekai, skatino domėtis ir skaityti naujausias lietuvių grožinės literatūros knygas;



Skulptoriaus Vytauto Tallat-Kelpšos sukurta „Sidabrinio Nevėžio“ statulėlė.

- ♦ **Jaunųjų kūrėjų galimybių tribūna „Nėvėžis“ 2013 m.** skirtas Šiaurės Aukštaitijos kuriančiai bendruomenei ir padedantis atsiskleisti jauniems kūrėjams. Nugalėtojas apdovanotas „Sidabrinio Nevėžio“ statulėle;
- ♦ Lietuvos jaunimo dainuojamosios poezijos konkursas **„Mano senas drauge“**;
- ♦ Respublikinis moksleivių skaitymo konkursas **„Skaitymas: sėkmė ir džiaugsmas“**, kurį organizavo Lietuvos LIONS klubų asociacija, Lietuvos bibliotekininkų draugija ir Apskrities biblioteka;
- ♦ **4-asis Respublikinis vyresniųjų klasių moksleivių rašinio ir esė konkursas**, skirtas pasipriešinimo sovietinei okupacijai dalyviams 1952-1987 metais.

Apskrities bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros centre jaunieji skaitytojai turėjo galimybę dalyvauti:

- ♦ Edukacinėje programoje **„Skaito ir kuria vaikai“**, kuri kvietė vaikus į akcijas – „Geriausio sakinio“ konkursą, bei piešinių konkursą „Aš skaitau ir piešiu – Tu įvertini!“;
- ♦ **Vaikų knygos šventėje**, skirtoje rašytojo Prano Mašiotto gimimo 150-osioms metinėms;
- ♦ Akcijoje **„Visa Lietuva skaito vaikams“**;
- ♦ **Knygų skaitymo ir kūrybiškumo ugdymo stovykloje „ir aš mažas buvau...“**, skirtoje pradinių klasių mokiniams.

Apskrities biblioteka ieško įvairių bendravimo formų su jaunimu:

- ♦ Projektas „Savas kampas“, skirtas 14-29 m. jaunimui. Apskrities bibliotekoje įkurtoje **Atviroje jaunimo erdvėje** jaunimui sudarytos galimybės saugiai ir kūrybingai leisti laisvalaikį. Organizuoti susitikimai su jaunimo pamėgtais lyderiais, jaunimą darbo klausimas konsultavo jaunimo darbo centro specialistai.
- ♦ **Gimnazijos diena Bibliotekoje** – pirmą kartą bibliotekoje J. Balčikonio gimnazijos moksleiviai surengė savo gimnazijos pristatymą visuomenei, eksponuodami meno parodas, gimnazijos leidinius, atlikdami meninę programą.



4-ojo Respublikinio vyresniųjų klasių moksleivių rašinio ir esė konkurso, skirto pasipriešinimo sovietinei okupacijai dalyviams 1952-1987 metais, dalyviai ir laureatai.



Vaikų knygos šventės, skirtos Prano Mašiotto– 150-osioms metinėms atminti, akimirkos Vaikų ir jaunimo literatūros centre

- ♦ Projektas **„Gyventi ir būti drauge“**. Dalyvauta respublikinėje akcijoje „Veiksmo savaitė BE PATYČIŲ“, tarptautinės Tolerancijos ir tarptautinės žmonių su negalia dienos minėjimo renginių programose. Vyko edukaciniai renginiai, diskusijos, filmų peržiūros, kūrybinės dirbtuvės, įvairūs kiti užsiėmimai.

2013 metais surengti renginiai, skirti kultūros, mokslo veikėjų jubiliejinėms datoms pažymėti: aktorių Eugenijos Šulgaitės, Algirdo Paulavičiaus, pedagogo Antano Belazaro, inžinieriaus pedagogo Juozo Bariso, su režisieriumi Juozu Miltiniu ilgus metus bendravusio dailininko Broniaus Uoginto jubiliejams skirti minėjimai.



B. Uoginto jubiliejinis renginys J. Miltinio palikimo studijų centre.

Meno parodos, kūrybos pristatymai ir susitikimai: bendradarbiaujant su Lietuvos muziejais, Lietuvos dailininkų sąjunga, menininkais ar jų fondų saugotojais, surengta virš 20 profesionalaus meno parodų,

Apskrities bibliotekos mini galerijoje „Eksperimentas“ pastoviai eksponuojamos Panevėžio kolegijos studentų – būsimų menininkų dailės darbų parodos.



A. Aleksandravičius fotoportretų parodos „Iškilūs panevėžiečiai“ atidarymo metu

Buvo surengti Lietuvos nacionalinės premijos laureatų dailininko Stasio Eidrigevičiaus ir fotomenininko Algimanto Aleksandravičiaus kūrybos pristatymai. Vyko susitikimai su filosofu, Ohajo (JAV) universiteto profesoriumi Algiu Mickūnu, baltistu prof. Alvydu Butkumi, istoriku prof. Egidijumi Aleksandravičiumi, kitais mokslininkais, menininkais, rašytojais. Paminėtas Lietuvos Sąjūdžio 25-metis ir kitos žymios datos. Tai tik dalis turiningos 2013 m. bibliotekos kultūrinės programos visuomenei.

Parengtos parodos iš asmeninių bibliotekų rinkinių, atskleidžiančios krašto gyvenimo įvykius, faktus: „Praeitį saugantys tekstai: atsiminimų apie Panevėžio kraštą leidiniai ir rankraščiai bibliotekos fonde“, „Tarpukario Panevėžio fotografai ir fotografijos“, „Pagarbos ir draugiškumo ženklai: autografai ir dedikacijos Kazimiero Barėno asmeninės bibliotekos knygose“.



Dailininko, grafiko Stasio Eidrigevičiaus susitikimas su visuomene



Jūratė Statkutė de Rosales knygos „Europos šaknys ir mes, lietuviai“ 2-osios dalies pristatymo metu

Mokymasis visą gyvenimą. Įvairių gyventojų grupių informacinių kompetencijų, gebėjimų naudotis informacinėmis technologijomis ir elektroninėmis paslaugomis ugdymas. 2013 m. organizuota mokymų, tikslinių ekskursijų, konsultacijų, kuriose dalyvavo virš 4 000 teritorijos gyventojų. Elektroninių informacijos šaltinių ir paslaugų naudojimo skatinimui skirta daugiau nei 1000 val. individualiems gyventojų mokymams ir konsultacijoms.

Tęsiant projekto „Bibliotekos pažangai“ veiklas, organizuoti mokymai, kurių metu apmokyta 549 gyventojai.

Kompiuterinio raštingumo ugdymas:

Organizuoti mokymai senjorams, kurių metu jie mokėsi dirbti kompiuteriu ir naudotis elektroninėmis paslaugomis. 29 grupėse mokėsi apie 300 vyresniojo amžiaus gyventojų.

2013 m. gyventojams pasiūlytos 6 mokymų programos:

- ♦ Kompiuterinis raštingumas ir interneto ištekliai (pradžiamokslis);
- ♦ Dokumentų redagavimas MS Word 2010 programa;
- ♦ Elektroninis bendravimas programos Skype pagalba;
- ♦ Skaitmeninė fotografija. Google Pscasa programa;
- ♦ Skaičiavimo lentelės MS Excel 2010 programa;
- ♦ Interneto ištekliai: el. valdžia ir el. bankininkystė.



Kompiuterių klasė Apskrities bibliotekos pirmajame aukšte

4. Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymas ir tiriamoji veikla

Apskrities bibliotekos specialistai teritorijos bibliotekų darbuotojams teikė praktinę pagalbą įvairiais profesiniais klausimais konsultuodami, organizuodami kvalifikacijos kėlimo renginius, skleisdami gerą patirtį, stiprindami bibliotekų atstovavimo veiklas, vykdydami taikomuosius bibliotekų veiklos tyrimus.

4.1. Profesinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymas

Apskrities bibliotekos specialistų kompetencijų ugdymas. 2013 m. kvalifikaciją tobulino 73 Apskrities bibliotekos darbuotojai: 64 profesionalūs bibliotekininkai ir 9 kvalifikuoti specialistai. Kvalifikacijos kėlimui buvo pasirinktos įvairios mokymosi formos – individualus mokymasis darbo vietoje, tikslinis mokymas dalyvaujant konferencijose, seminaruose ir kituose mokymo renginiuose.



Bibliotekos kolektyvas prie Moravijos krašto bibliotekos, Brno (Čekija).

Teritorijos bibliotekų specialistų mokymai. 2013 m. Apskrities biblioteka surengė 27 kvalifikacinius renginius, kuriuose dalyvavo 659 teritorijos bibliotekų specialistai: 449 savivaldybių ir mokyklų bei 210 Apskrities bibliotekos specialistų. Organizuota 10 seminarų ir 17 mokymų.

Naujos mokymo programos. 2013 m. parengta mokymų programa „LIBIS analizinės bibliografijos posistemis. Analizinių bibliografinių įrašų kūrimas: Anotacijų ir Reikšminių žodžių laukai“. Mokymai pagal šią programą vyks 2014 metais.

Apskrities bibliotekos svetainės www.pavb.lt rubrikoje „Panevėžio regiono bibliotekos“/„Bibliotekininkui aktualu“ talpinama informacija apie profesinės aktualijos.



Šiaurės ir Baltijos šalių bibliotekininkų susitikime-konferencijoje „Nordic Baltic Library Meeting 2013“, Helsinkis (Suomija). Dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos Krašto kultūros paveldo sklaidos centro vadovė A. Palionienė (dešinėje).

Organizuota kvalifikacinė kelionė, kurios metu susipažinta su Čekijos nacionaline ir Brno Moravijos krašto bibliotekomis, dalyvauta diskusijoje „Bibliotekininko darbas informacinėje ir žinių visuomenėje“. Taip pat dalyvauta Šiaurės ir Baltijos šalių bibliotekininkų susitikime-konferencijoje „Nordic Baltic Library Meeting 2013“, Helsinkis (Suomija), mokymų seminare „Anglų kalbos mokymasis nepaisant visų negatyvų“, Bratislava (Slovakija).

Projekto „**Bibliotekų specialistų mokymai**“ įgyvendinimo metu surengtas 21 kvalifikacinis renginys: 5 seminarai ir 16 mokymų. Apmokyti 429 specialistai (369 Teritorijos viešųjų bibliotekų specialistų ir 60 Apskrities bibliotekos specialistų) pagal Apskrities bibliotekos darbuotojų parengtas 8 programas.

4.2. Tiriamoji veikla: dalyvavimas ir organizavimas

Praktinės veiklos nustatytoje teritorijoje problemų tyrimai, skirti bibliotekų valstybinio valdymo sprendimams rengti.

2013 m. Apskrities biblioteka dalyvavo 3-uose tyrimuose, kuriuos vykdė Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka:

BIX (Bibliotheksindex) metodikos tinkamumas vertinant Lietuvos viešųjų bibliotekų veiklą, kuriuo buvo siekiama nustatyti BIX (Bibliotheksindex) metodikos tinkamumą vertinant Lietuvos viešųjų bibliotekų veiklą. Apskrities bibliotekos tyrėjai išanalizavo teritorijos savivaldybių viešųjų bibliotekų 2012 m. statistinius duomenis. Parengė ir pateikė Nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai atlikto tyrimo ataskaitą, kurioje pateiktos rodiklių interpretacijos ir taikymo apribojimai, išanalizuoti bibliotekų vidaus ir išorės veiksniai įtakojantys pagal BIX metodiką nustatomus veiklos rezultatus. Pateikiamos išvados ir nuostata dėl programos naudojimo ateityje.

Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų integravimas į savivaldos kultūros ir socialinės plėtros strategijas. Išanalizuoti oficialūs ir viešai skelbiami teritorijos savivaldybių programiniai ir planavimo dokumentai. Apskrities biblioteka atliko tyrimo dalies ataskaitą, kurioje atskleidžiama Panevėžio teritorijos savivaldybių viešųjų bibliotekų matomumo, atskirų bibliotekų veiklos sričių pripažinimo problematika bendrajame savivaldybės kultūros ir socialinės veiklos kontekste.

Prenumeruojamų duomenų bazių panaudojimas Lietuvos viešosiose bibliotekose.

Tyrimo tikslas – išanalizuoti Lietuvos ir užsienio duomenų bazių prenumeratą, jų panaudojimą viešosiose bibliotekose ir kitas problemas susijusias su elektroniniais informacijos ištekliais.

Apskrities biblioteka teikė duomenis, vykdė vartotojų apklausas ***LiBiTOP projektui***, kuriuo siekiama parengti strateginio planavimo priemones, padėsiančias bibliotekų vadovams ir jų veiklą kuruojančioms institucijoms priimti sprendimus dėl bibliotekų ateities plėtros galimybių ir perspektyvų.

Panevėžio teritorijos viešųjų bibliotekų praktinės veiklos tyrimai ir veiklos vertinimai. Apskrities biblioteka 2013 m. vykdydama tiriamąją veiklą ir atlikdama bibliotekų veiklos vertinimą, analizavo teritorijos savivaldybių viešųjų bibliotekų veiklos rezultatus remiantis statistine ataskaita bei kitais bibliotekininkystėje naudojamais rodikliais; nustatė Panevėžio veiklos teritorijai priklausančių savivaldybių bibliotekų specialistų kvalifikacijos tobulinimo poreikius, parengė ir įgyvendino kvalifikacijos tobulinimo programą. Atliko teritorijos bibliotekų fondų analizę. Tyrinėjo elektroninių paslaugų išteklius ir panaudojimą bibliotekoje.

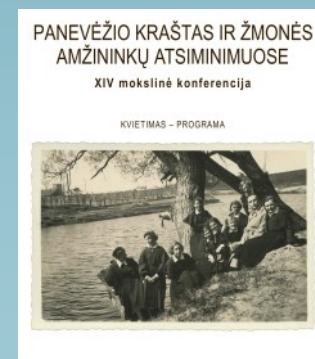
Reikšmingiausi Apskrities bibliotekos organizuojami dokumentinio paveldo, saugomo nustatytoje veiklos teritorijoje, tyrimai.

Nuo 1998 m. Apskrities biblioteka rengia mokslines konferencijas, skirtas knygos ir bibliotekų raidos Panevėžio regione tyrinėjimams. Organizuota 14 konferencijų, perskaityta per 140 pranešimų, parengtos ir išleistos konferencijų medžiagos publikacijos. 2012 m. Biblioteka pradėjo naują mokslinių konferencijų ciklą, skirtą egodokumentinio paveldo, kuriam priskiriama autobiografinė raštija pirmuoju asmeniu (laiškai, atsiminimai, dieno-raščiai, kelionių aprašymai ir kt.), aktualizavimui ir sklaidai.



14-osios mokslinės konferencijos, skirtos krašto kultūros istorijos ir rašytinio paveldo tyrinėjimams „Panevėžio kraštas ir žmonės amžininkų atsiminimuose“ pranešėjai

2013 m. buvo surengta antroji šio ciklo (14-oji iš viso) mokslinė konferencija, skirta krašto kultūros istorijos, rašytinio paveldo tyrinėjimams „Panevėžio kraštas ir žmonės amžininkų atsiminimuose“. Atlikti trečiosios šio ciklo mokslinės konferencijos „Kelionių aprašymai kaip egodokumentinis paveldas: nuo Panevėžio iki Paryžiaus“, skirtos kelionių dokumentikai, paruošiamieji darbai.



14-osios mokslinės konferencijos kvietimas – programa

5. Atstovavimas ir partnerystė

Apskrities biblioteka atstovavimo veiklą plėtė inicijuodama ir dalyvaudama įvairiuose projektuose kartu su skirtingomis šalies institucijomis. Apskrities bibliotekos darbuotojai konferencijose bei kituose renginiuose skaitė pranešimus, pristatydami žymias Panevėžio krašto asmenybes, kultūrines iniciatyvas. 2013 m. Respublikinės ir regioninės žiniasklaidos priemonės, socialiniai tinklai supažindino visuomenę su Apskrities bibliotekos bei teritorijos bibliotekų veikla ir pasiekimais (publikuoti 78 straipsniai spaudoje, per 300 straipsnių interneto informacinėse svetainėse, per 200 straipsnių Apskrities bibliotekos interneto svetainėje). Tęstas bendradarbiavimas ir plėtota partnerystė su bibliotekomis, mokslo įstaigomis, leidyklomis, centrinėmis ir vietinėmis valstybės įstaigomis, kalbų mokymo ir inovacijų centrais, vietos bendruomene:

Projektas „Skaitymas: sėkmė ir džiaugsmas“. Lietuvos LIONS klubų asociacija ir Lietuvos bibliotekininkų draugija kartu su pagrindiniais partneriais - nacionaline M. Mažvydo biblioteka ir Apskrities biblioteka – paskelbė respublikinį moksleivių skaitymo konkursą „Skaitymas: sėkmė ir džiaugsmas“. Konkurse dalyvavo moksleiviai iš 40-ties miestų ir rajonų. Baigiamasis projekto renginys vyko Apskrities bibliotekoje – apdovanoti laureatai ir dalyviai, pristatytas konkurso dalyvių recenzijomis ir piešiniais iliustruotas 2014-ųjų metų kalendorius, surengta piešinių, nepatekusių į kalendorių, paroda.



„Knygų Kalėdos“ pristatymo šventės akimirka

Apskrities biblioteka atsiliepė į **Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotą akciją „Knygų Kalėdos“**. Miesto bendruomenei buvo surengta „Knygų Kalėdų“ pristatymo šventė, Apskrities bibliotekos lankytojai buvo kviečiami dovanoti knygų ypač jų stokojančioms 252 Panevėžio regiono kaimų ir miestelių bibliotekoms.

Europos skaitmeninės bibliotekos projektas „Europeana 1989“, skirtas Geležinės uždangos žlugimui 1989 metais paminėti. Projekto

partnerė Lietuvoje - Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, kartu su Apskrities biblioteka. Renginio metu gyventojai buvo kviečiami atsinešti turimus užrašus, nuotraukas, suvenyrus, dokumentus, vaizdo ir garso įrašus, atkuriančius asmenines 1989-ųjų metų patirtis. Projekto metu surinkta informacija įkelta į projekto svetainę

www.europeana1989.eu





Juozo Urbšio tėviškė (Zaosės vnk., Čiūrų k., Krekenavos sen.)

Tarptautinis literatūrinis festivalis „Poezijos pavasaris 2013“. Jau ketvirtą kartą Apskrities biblioteka kaip partneris įsijungė į festivalio renginius, kviesdama poezijos mylėtojus į Juozo Urbšio tėviškę (Zaosės vnk., Čiūrų k., Krekenavos seniūnija), kur vyko poezijos skaitymai „Po Urbšio Ažuolu“.



Buvo tęsiamas tolimesnis bendradarbiavimas ir partnerystė su **Lietuvos inovacijų centru**. Apskrities ir teritorijos bibliotekų specialistai kėlė kvalifikaciją „InoLaboratorijos“ projekto seminaruose „Inovacijų kūrimas ir valdymas“ bei „Kūrybinės veiklos organizavimas: kūrybiški verslo sprendimai“.

Tęsiant tradicijas, Apskrities bibliotekoje organizuojamos teritorijos savivaldybių bibliotekų dienos. 2013 m. surengta **Rokiškio diena Bibliotekoje** – bendras Apskrities bibliotekos ir Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos projektas.



Apskrities biblioteka palaikė ryšį su teritorijos bibliotekomis virtualioje erdvėje – keitėsi informacija apie svarbiausius visai teritorijai žinotinus kraštotyros, mokslinius, kultūros renginius, išleistas knygas, skelbė šią informaciją savo interneto svetainėse. 2013 metais žiniasklaidoje buvo paskelbta 600 viešų pranešimų apie Apskrities ir teritorijos bibliotekas.

5.1. Veiklos įvertinimas

2013 m. Valstybės atkūrimo dienos proga Apskrities bibliotekos direktorė **Rima Maselytė** apdovanota **Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi** už aktyvų Panevėžio krašto kultūros, rašytinio paveldo puoselėjimą, švietėjiškų projektų ir pilietinių iniciatyvų kūrimą ir vykdymą.



Lietuvos Respublikos Seimo įsteigtu Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“

Lietuvos Respublikos Seimo įsteigtu Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ 2013 m. apdovanota Apskrities bibliotekos darbuotoja **Albina Saladūnaitė** „Už savanorystės kultūros sklaidą Lietuvoje“ ir buvusi ilgametė Apskrities bibliotekos darbuotoja **Stasė Mikeliūnienė** „Už visuomeniškai aktualią publicistiką“.



Albiną Saladūnaitę (kairėje) sveikina Seimo Pirmninkas Vydas Gedvilas ir Panevėžio miesto meras Vitalijus Satkevičius



Stasę Mikeliūnienę (kairėje) sveikina Panevėžio miesto meras Vitalijus Satkevičius



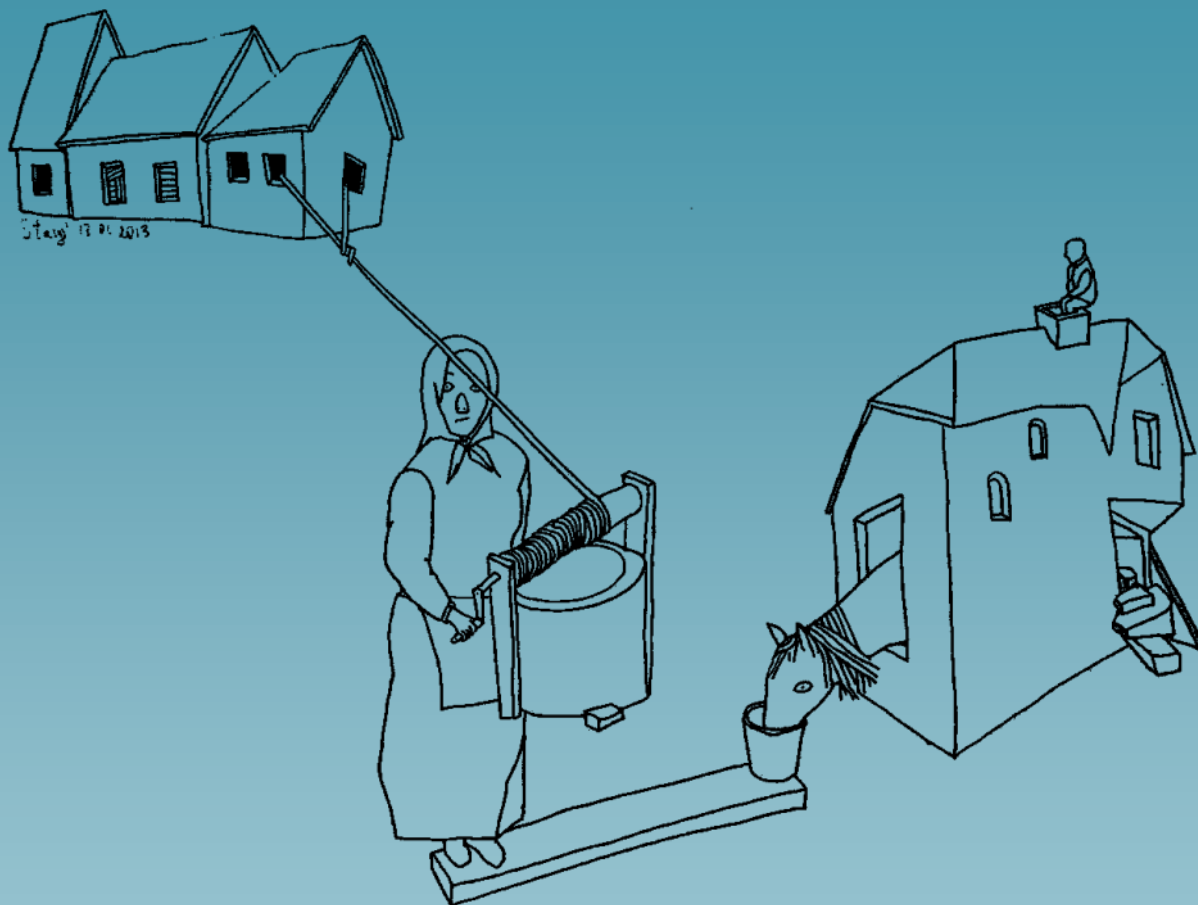
Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi apdovanota bibliotekos direktorė Rima Maselytė

6. Bibliotekos bendruomenė 2013 metais



Bibliotekos bendruomenė 2013 metais

Apskrities biblioteka stiprino iniciatyvas, skatinančias žmonių pilietiškumą, motyvaciją, kūrybingumą ir bendruomeniškumą. 2013 metais įgyvendinta daugiau patrauklių, veiksmingų edukacinių ir kultūrinių projektų bei programų skirtų visuomenei.



Stasys Eidrigevičius

Piešinys ant sienos Gabrielės Petkevičaitės-Bitės bibliotekoje. 2013 m.

Informaciją parengė

Bibliotekų vadybos ir rinkodaros skyrius

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės
viešoji biblioteka 2014 m.